

ПІДПРИЄМНИЦЬКІ РИЗИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Передрій В.В., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – д-р екон. наук, доц. **В.В. Антошенкова**
Державний біотехнологічний університет

Ключове бажання та мета, заради якої наразі працює кожен українець – перемога України над ворогом та відновлення територіальної цілісності нашої держави. Однак, складними обставинами сьогодення продовжують користуватись рейдери, які змогли адаптуватись навіть до закриття на тривалий час на початку широкомасштабного вторгнення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань [1, с.11].

Наразі, рейдери, спекуюючи на темі війни, активно намагаються приховувати «рейдерські захоплення» нерухомого майна, активів та бізнесу під приводом, нібито, їх примусового відчуження на потреби Збройних Сил України. У прагненнях виконати свій громадянський обов'язок та допомогти армії не потрібно квапитись. По-перше, слід уважно перевірити повноваження тих осіб, що звернулись з відповідною вимогою та надіслати запит до Міністерства оборони України на предмет того, чи дійсно існує військова частина, на потреби якої відбуватиметься вилучення майна вашого підприємства, а також дізнатись чи дійсно суб'єкт звернення є командиром цієї частини [2].

По-друге, потрібно належним чином (хоча б шляхом складання акту приймання-передачі) зафіксувати факт передачі майна ЗСУ, максимально детально вказавши його технічні, кількісні характеристики, а також ринкову оцінку на момент відчуження. Вказані дії у подальшому допоможуть отримати компенсацію від держави за вилучене майно. Розпочата РФ військова агресія не залишилась без належної правової реакції з боку уряду та Верховної Ради України. Постановою КМУ «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» від 03.03.2022 №187 було заборонено:

1) виконання, у тому числі в примусовому порядку, грошових та інших зобов'язань, кредиторами (стягувачами) за якими є: фізичні особи – громадяни РФ; юридичні особи – резиденти РФ; українські юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником з часткою у статутному капіталі 10% і більше, якої є

держава РФ чи фізичні особи – громадяни РФ, юридичні особи – резиденти РФ (надалі – особи, пов’язані з державою-агресором);

2) відчуження у будь-якій формі нерухомого майна, цінних паперів, корпоративних прав, транспортних засобів, повітряних та морських суден, суден внутрішнього плавання особами, пов’язаними з державою-агресором, а також відчуження таким особам або на користь РФ, крім безоплатного відчуження на користь держави Україна.

3) відчуження, передачу в заставу, будь-які інші дії, які мають чи можуть мати наслідком відчуження нерухомого майна, цінних паперів, корпоративних прав, транспортних засобів, повітряних та морських суден, суден внутрішнього плавання на користь осіб, пов’язаних з державою-агресором, або на користь Російської Федерації.

У свою чергу, виконання будь-яких зобов’язань (поставка товару, сплата за поставлений товар чи послуги, позика та інші правочини) та відчуження нерухомого майна, цінних паперів тощо на користь осіб, пов’язаних з державою-агресором чи відчуження нерухомого майна, цінних паперів тощо такими особами є забороненим, а вчинені такі правочини, всупереч мораторію, є нікчемними. Крім того, нотаріальне посвідчення відповідних угод (крім окремих винятків) забороняється.

Починаючи з 24 лютого 2022 року, Бюро економічної безпеки України надіслало тисячі листів суб’єктам підприємницької діяльності у яких «наполегливо рекомендувало» розглянути можливість розірвання існуючих договорів (навіть укладеного задовго до 24.02.2022) з резидентами РФ та Білорусі. Незважаючи на те, що широкомасштабне вторгнення РФ внесло ряд коректив у діяльність бізнесу та змусило більш ретельно вести свою діяльність, не потрібно легковажно ставитись до своїх зобов’язань перед працівниками чи податковими органами. Також, став ще більш актуальними маркетинговий та медійний комплаєнс підприємства. Так, відстежування появи нових коментарів чи дописів/статтей про вашу компанію у соціальних мережах та інтернеті наразі є особливо актуальним.

Інформаційні джерела

1. Антощенкова В. В., Дейнега М. В. Историко-теоретичні аспекти корпоративної соціальної відповідальності / Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2023. Вип. 30. С. 6-14. URI: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/39942>.

2. Базовий комплаєнс на підприємстві: ризики в умовах воєнного стану. URL: https://biz.ligazakon.net/aktualno/13070_bazoviy-komplans-na

pdprimstv-riziki-v-umovakh-vonnogo-stanu.

3. Онегіна В. М., Антошенкова В. В.. Дифузія інновацій в аграрному бізнесі в Україні. Актуальні проблеми інноваційної економіки. 2021. №2. С. 22-27.

ПРИЧИНИ ЗОВНІШНІХ ФАКТОРІВ ВИНИКНЕННЯ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Різван Р.І., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Г.С. Баламут**
Державний біотехнологічний університет

Підприємницька відповідальність створює передумови формування законодавчо врегульованих процедур банкрутства, так і інша важлива ознака підприємництва в ринковій економіці, а саме ризик, лежить в основі сукупності причин банкрутства. Ринок спонукає підприємців ризикувати, вкладаючи кошти у бізнес, але не забезпечує гарантій їх повернення. Тому, у своїх невдачах підприємці часто схильні звинувачувати зовнішні обставини, ігноруючи власні прорахунки. Сила впливу зовнішніх факторів на діяльність підприємств дійсно є потужною. Вони можуть як створювати сприятливі умови для розвитку бізнесу, так і нести загрози розвитку криз та банкрутства. До групи зовнішніх факторів з найбільш суттєвим впливом на діяльність підприємств, їх фінансово-економічний стан, ми відносимо такі: економічні, ринкові, нормативно-правові, природні. Цей перелік безумовно не є вичерпним, і в літературі широко представлені й інші класифікації.

Найбільше нарікань з боку підприємців зазнають фактори, що характеризують загальний стан економіки. Цикли розвитку світової економіки складаються з періодів зростання (економічний бум) і скорочення (спад). Під час економічного розширення підприємства зазвичай відчують підвищений попит, покращення фінансових умов, потенціал отримання вищих прибутків. Однак під час економічного спаду підприємства часто стикаються зі зниженням попиту, падінням доходів, погіршенням умов кредитування та іншими фінансовими проблемами. Ці несприятливі економічні умови можуть призвести до проблем з грошовими потоками, неможливості обслуговування боргів і, зрештою, до заяв про банкрутство.

Одним з індикаторів фінансової стабільності в економіці є індекси інфляції. Аналізуючи динаміку показників інфляції в Україні з